

Breviarium Chronologicum Veteris Testamenti Rerum Gestarum

Ab Orbe condito Vsque ad Christum natum Synopses complectens.
Xenivm Academicæ Sodalitati Dominorum, B.M.V. Annuntiatae Herbipoli
oblatum

Sacerdotium Ducale ... - Complectens Synopses Sacræ & profanæ historiæ
à fine captivitatis Babylonicæ & Hebræorum Ducum ac Persicæ
Monarchiæ initio usque ad Christum natum

Gartner, Michael

Herbipoli, 1697

Eventus tragici & Signa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65122](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65122)

demum est ultimis temporibus à Lu-
fitanis & Castiliis, & antiquissima
Afrorum colonia iterum reperta. Ita
Geneb. & Aristoteles in lib. de auditu
mirabilibus.

§. XII. Eventus tragici &

Signa.

Memorabilis est Hebræis annus m.
3602. ante Chr. 451. Artaxerxis
13. à cæde, quam ipsi impunè intule-
runt inimicis suis, & à sumptâ poenâ
talionis ab iis conjuratis, qui judæos
omnes neci destinârunt per totum re-
gnum. Percusserunt, inquit scriptu-
ra, inimicos suos plagâ magnâ, & occide-
rent eos reddentes eis, quod sibi parave-
rant facere, in tantum, ut etiam in Su-
san viros quingentos interficerent extra
(id est præter) decem filios Aman Aga-
gæ hostis Judæorum; de hac cæde ita
Salianus.

Illo ipso die, quo suspensus est Aman, &
omnia ejus bona fisco regio addicta, etiam
tota familia, uxor, concubinæ, filij filiaq;
famuli & ancillæ, & si qui alii domestici
eius erant, in vincula coniecti sunt, é tōta
I 2
verò

verò illa turba decem reservati sunt, qui
 erant præcipui Amani filij, ut essent pri-
 mitiæ eorum, qui Susis duodecimo mensis,
Adar scilicet, interficiendi erant: reliqua
 verò familia & cognatio cum patrefami-
 lias in ejus ædibus crucis supplicium per-
 tulit; & corpora cum crucibus mox ante
 urbis portam translata sunt. Die autem cæ-
 dibus destinata, initium cædendi Susis sum-
 ptum est à decem filiis Aman, qui reliqui
 erant, & ab iis ad quingentos usque in ea-
 dem urbe cædes progressa sunt die decima
 tertiâ mensis **Adar**: die postera, quæ fuit
 decima quarta (iterum Eithere idrogan-
 te apud regem) interfecti sunt in Solim-
 aliis trecenti viri, & sic per omnes provin-
 cias, quæ regis ditioni subiacebant. Ste-
 terunt pro animabus suis Judæi, interfectis
 hostibus ac persecutoribus suis, in tantum,
 ut septuaginta quinque millia occisorum
 numerarentur.

Addit scriptura, cum Judæi occidissent
 eos, prædas de substantiis eorum tangeri
 noluerunt: abstinerunt nimirum Judæi
 bonis occisorum, licet rex permittit
 nominatim, ut spolia eorum diriperent, ut
 ardore avaritiæ potius, quàm zelo justitiæ
 moti ad lanienam istam viderentur. Ce-
 dem hanc & ultionem Mardocheus con-
 scripsit, & omnia, quæ evenerunt, litteris
 com-

comprehensa misit ad Judæos, qui in omnibus provinciis morabantur tam in vicino positis, quàm procul: unde perspicuum est auctorem libri Esther esse ipsum Mardochæum.

Eodem anno tam sæva pestis Romam depopulata est, ut omnia servitia absumpta, & civium ferè dimidium interierit: nec medicis, nec domesticorum, atque amicorum ministeriis sufficientibus. Amplificata autem plurimum pestis est, corrupto ex inhumatis & projectis cadaveribus aëre, & per rusticos ac quadrupedes contagio communicata. Refert Livius adeò exhaustam fuisse Romam, ut Volscis ad mœnia urbis pabulantibus, homo non occurreret.

Anno m. 3870. Romæ viva defossa est *Pompilia Vestalis*, & qui ei stuprum intulerant, necati verberibus, longas & acerbis breviculæ voluptatis pœnas dederunt.

Simili supplicio affecta est an. m. 3880. *Valeria Vestalis* corrupta, amari-

fiis ejus inter verbera necatis; cū
grassata Romæ pestis post sumptum
supplicium cessaret, creditum fuit à
Romanis pestilentiam, propter hoc
commisum Valeriæ Scelus tanquam
supplicium à Diis immisissam fuisse.

Anno m. 3656. prodigia multa Ro-
mæ contigerunt; inter quæ memo-
rabilius illud, lacum Albanum supra
modum sine causa intumuisse, ex quo
Veios urbem mox capiendam esse
aruspex denunciavit. Missi quoque
Legati ad Apollinem Delphicum, qui
eum de portentis interrogarent, qui-
bus Roma paulò post à Gallis ever-
tenda, terrebatur: ita respondit Apol-
lo obscure, ut quasi nihil locutus esse
videretur.

Anno m. 3680. ingentes terræ mo-
tus Græciam concusserunt, quando
etiam duæ urbes in Achaja, Bura, &
Helice his motibus labefactatæ; in-
super inundatione maris ita obruta
sunt, ut altissimæ locorum illorum
arbo-

arbores vix ex aquis supereminent, cives omnes fluctibus hausti, creditumque malum illud immissum esse propter supplices vi abstractos è templo, atque trucidatos. Contigit etiam tum temporis hoc memorabile, quòd diebus quinque, priusquam Helice concideret, ex ea mures visi sint catervatim migrare; quod etiam in omnibus domibus mox ruinâ collapsuris contingere Physiologi affirmant, si tamen illis fides habenda sit.

Romæ Anno m. 3692. cum forum magno specu in summam altitudinem, terrâ dehiscente, apertum esset, monuere *Dij*, ut ruina illâ re occluderetur, quâ Romani plurimùm possent; itaque *M. Curtius* egregius bello juvenis negans quicquam esse apud Romanos bellicâ virtute potentius, armatus subjectis equo calcaribus in hanc rimam irruit, atque uno corpore totius Romæ labem & ruinam miles generosus impedivisse creditus est; & lacus ex ejus nomine postea *Curtium* est appellatus. Eo-

Eodem anno, *Manlio* (dictator officio jam jam defuncto) dies à *M. Pomponio* tribuno plebis dicta est ob acerbitatem, quâ erga cives in militari delectu fuerat usus, aliis cædendis, & aliis in vincula conjiciendis; ob morum etiam asperitatem, quâ in proprium filium sævit, quem ruri detinebat, velut opilionem, & non ut Romanum adolescentem tractavit, idque tantum propter aliquam linguæ & mentis tarditatem. Quod cum filius audiisset, inscius omnibus sicâ succinctus domum Pomponii adit, & remotis arbitris ferroque intento jurare compellit, quod patri sui accusandi causâ concilium magis quam habiturus esset: se alioquin in templò eum transfixurum minatur. Exterritus tribunus se solum inermem conspicens, in ea, quæ *Manlio* citat verba, adactus jurat: quod si sum postea plebi patefecit, hæc subactum inceptâ accusatione ostere.

Ex hoc facinore dubij hinc & contrarij mox
 motus animorū inter Romanos exorti: alij,
 qui factum hoc ad rectæ rationis normam
 accuratius examinabant, reum unā cum pa-
 tre filium postulabant, quod hic ausus esset
 in tribunum (cujus per Romanas leges
 persona erat sacrosancta, & violatio capi-
 talis) ea facere, quæ nulli privato magi-
 strati intentare licuisset: quem neque pie-
 tas aut paternus amor, aut ulla omnino
 virtus (quæ nihil temerè, nihil inconsultò
 agit) sed potius audacia quædam impu-
 dens, & violenta temeritas in tantum fa-
 cinus abripuisset; neque si honestum fuerit,
 filium patris in se exercitam acerbitem
 patienter ferre, ideo eidem licitum fuisse
 eā acerbitem, se contra legitimum magi-
 stratum, judicem, atque ultorem consti-
 tuere; neque etiam tribunum ejusmodi
 jurejurando obligari ab accusatione desi-
 nere, sed jure posse ac debere ex uno reo
 geminum facere, filium cum patre; quòd
 hic latronum more ad injustum & indebi-
 tum iusiurandum magistratum vi adhibitā
 compulisset. Alij e contra mitiora omnia
 sentientes, non solum patientiam adoles-
 centis in toleranda patris acerbitem, sed
 etiam pietatem in eundem exhibitam, &
 animi fortitudinem in tribuno adigendo
 virum in modum deprædicabant, sed in-
 super

super præmio & honore afficiendum esse adolescentem, qui talia ausus esset, vociferabantur: & in tantum hæc mitior vox plebis præcipue acclamantis, prævaluit, ut nec ipse (cui vis esset illata) tribunus factum improbare, & patri simul & filio causæ dictio remissa esset, imò adolescenti novo tribuni militaris honore condecoraretur.

Anno m. 3534. cum Zopyrus cum Darij exercitu Babylonem obledisset, jamque vigesimus mensis ageretur, quo circumvallati erant: tum Zopyrus Megalysi filio hoc portentum contigit, ut quædam mularum ejus, quæ frumentum advectabat, pariter quoque partu portentoso conspecto, Zopyrum vetuit, ne quisquam servorum id manifestaret, recordatus verborum, quæ Babylonius quidam jactabundus dixerat: *postquam mula pareret, fore muros à Persis expugnarentur*; divinus enim omine & illum locutum, & sua mulam esse enixam credidit. Itaque cum filio miro secum ipso conclusit, utroque gemate, cum armis apertis fieri

posset, Babylonem occupare; id factū
felici successu per Zopyri voluntariam
mutilationem, & simulatum transfu-
gium, ut supra dictum.

Regnante Artaxerxe Longimano,
primā vice Ætna incepit ignes &
mixto cinere lapides evomere & re-
gionem vicinam obruere.

Eodem fere tempore, anno scilicet
387. lapis ingens de cœlo in Ægo-
spotamum magno naturæ miraculo
decidit.

Romæ anno m. 3723. sævum ve-
neficium plurimos sustulit, atque in-
ter alios utrumque etiam consulē.
Tantimali causæ extiterunt matronæ
quædam per ancillam proditæ & de-
prehensæ, cū venenata medicamen-
ta coquerent: quæ cū salutaria esse
affirmarent, eadem ebibere iussæ ex-
templō interiēre. Deinde compre-
hensæ quoque earum sociæ & con-
fortes sceleris, magnum numerum
matronarum indicaverunt, ex quibus

170. veneficij damnatæ pœnas dede-
runt,

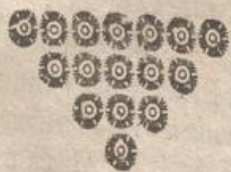
runt, quas inter à Livio duæ patriciæ, *Cornelia* ac *Sergia* nominantur, Meminit hujus historiæ D. August. lib. 3. de civitate cap. 7. & ait, supra fidem multas ac nobiles matronas complures deprehensas esse.

Anno m. 3727. *Spiramenes* ab Alexandro Magno inter *Dabos* sive *Scythas* ad necem quæsitus, à propria uxore, quam fugæ suæ comitem secum trahere solebat, inter dormiendum capite truncatus est: quæ cum in vicina Macedonum castra Alexandro caput rescissum obtulisset, is tamen meti viso eo multum lætare non tamquam de hoste occiso, qui multas moras iniicere adhuc potuisset progressibus suis victoriosis; impium tamen facinus averfatus est, eique de barbaræ licentiæ exemplar in Græcorum mores transferret.

Anno m. 3704. *Artaxerxes* Cibus post transactum in Ægypto maximum bellum plurimos Judæorum

transmigrare compulit, & in *Hircania*
trans *Calpium* mare conclusit, quos
hodiernum in diem amplissimis gene-
ris sui incrementis consistere, atque
exinde aliquando erupturos esse opi-
nio multorum Rabbiorum, aliorum-
que *Judæorum* est.

Anno m. 3728. fuit in exercitu
Alexandri Magni Indus quidam *Ca-*
lanus dictus, qui cum ægrotare cæpif-
set, quod huic nunquam antea con-
tingerat, coronatus floribus ac splen-
didè vestitus more patrio in ignes in-
filiit, seq; vivum combussit: plus ideo
laudatus à Græcis, quàm volun-
tarium hoc parricidium
merebatur.

SEX.